

BEREZIKI KALTEBERAK DIREN LANGILEEN BERARIAZKO BABESA

1. Talde zaurgarrien saikapena

2020ko apirilaren 8an, Osasun Ministerioak COVID-19aren **talde kalteberatzat** hartzen ditu honako hauek dituzten langileak:

- Diabetesa.
- Gaixotasun kardiobaskularra, hipertentsioa barne.
- Biriketako gaixotasun kronikoa.
- Immunoeskasia.
- Minbizia tratamendu aktiboan.
- Haurdunaldia.
- 60 urtetik gorakoak.

2. Zaurgarritasun bereziaren aitortza

Lehenik eta behin, aurreko paragrafoan aipatutako patologiak edo baldintzak dituzten langileek **bereziki kalteberak diren langileen errekonozimendua eskatu behar dute**, eta lan-arriskuen prebentziorako zerbitzuko osasun-arloari eskura dituzten txosten medikoak eman behar dizkiote, txosten horiek enpresari aurkezteko betebeharrak gabe.

3. Prebentzio, egokitzapen eta babes neurriak

Bereziki kalteberak direla aitortzeko eskatu ondoren, lan-arriskuen prebentziorako zerbitzuaren (LAPZ) osasun-arloak langilearen zaurgarritasun bereziaren maila ezarri behar du, eta enpresak hartu beharreko **prebentzio, egokitzapen eta babes-neurriak buruzko txostena egin behar du**, kontuan hartuta lana langilearen osasun-egoeraren berezko arriskua areagotu gabe egitea ahalbidetzen duten baldintzak dauden ala ez.

4. Sektore sanitario edo sozio-sanitarioko arrisku-mailak

Osasun Ministerioaren zaurgarritasuna eta arriskua kudeatzeko jarduera-gidak **lau arrisku-maila** ezartzen ditu sektore sanitario edo sozio-sanitarioarentzat, lan-esposizioaren arabera:

NR1: COVID ez diren arloetako zereginak.

NR2: pazienteekin egiten diren zereginak COVID eremuetan, segurtasun-distantziari eutsiz eta haiengan zuzeneko jarduketarik egin gabe.

NR3: pazienteei laguntza emateko edo zuzenean esku hartzeko zereginak COVID eremuetan, NBEa egokia denean eta segurtasun-distantzia mantendu gabe.

NR4: aerosolak sortzeko maniobrak egin behar dituzten profesional sanitarioak edo ez-sanitarioak.

5. Sektore sanitario edo sozio-sanitarioko babes-mailak

Era berean, aipatutako gidak **lau babes-maila** ezartzen ditu sektore sanitario edo sozio-sanitarioarentzat, talde zaurgarriaren eta arrisku-mailaren arabera:

1: ez du ez egokitzapenik ez lanpostu-aldaketarik behar, ohiko lan-jardueran jarraitzen du.

2: lan-jarduerarekin jarraitzea. Norbera babesteko ekipamendu egokiak dituzten COVID eremuetan egin ditzake pazienteekiko esposizio-lanak.

3: lan-jarduerak jarrai dezake COVID ez den eremuan

4: lanpostuz aldatu behar da, eta, ezin bada, haurdunaldiagatiko edo edoskitzeagatiko (PREL) edo aldi baterako ezintasunagatiko (ABE) prestazioa izapidetu, bereziki sentibera den langile gisa.

6. Gainerako sektoreetako arrisku-mailak

Bestalde, aipatutako gidak **lau arrisku-maila** ezartzen ditu gainerako sektoreetarako, lan-esposizioaren arabera:

NR1: pertsona sintomatikoekin kontakturik gabe lan egitea

NR2: pertsona sintomatikoekin kontaktuan egoteko aukera ematen duen lana, segurtasun-distantziari eutsiz eta haiekin zuzenean jardun gabe

NR3: pertsona sintomatikoen laguntza edo esku-hartze zuzena, norbera babesteko ekipamendu egokia dutenak eta segurtasun-distantzia mantendu gabe

NR4: aerosolak sortzeko maniobrak egin behar dituzten profesional ez-sanitarioak, hala nola BBB

7. Gainerako sektoreetako babes-mailak

Era berean, aipatutako gidak **lau babes-maila** ezartzen ditu gainerako sektoreentzat, talde zaurgarriaren eta arrisku-mailaren arabera:

1: ez du ez egokitzen ez lanpostu-aldaketarik behar, ohiko lan-jardueran jarraitzen du.

2: lan-jarduerarekin jarraitzea. Norbera babesteko ekipamendu egokiak dituzten pertsona sintomatikoekin lan egin dezake.

3: lanean jarrai dezake pertsona sintomatikoekin harremanik izan gabe. Ezinezkoa bada, haurdunaldiagatiko edo edoskitzeagatiko (HEAP) edo aldi baterako ezintasunagatiko prestazioa izapidetzea, bereziki sentibera den langile gisa.

4: lanpostuz aldatu behar da, eta ezin bada, HEAP edo ABE izapidetu, bereziki zaurgarri den langile gisa.

OHARRA: aipatutako gidaren 3. eta 4. babes-mailak lortzeko ezarritako irizpideak aztertu ondoren, zeinak berekin dakarten lanpostua egokitzea edo birkokatzea, bai sektore sanitarioan, sozio-sanitarioan, bai gainerako sektoreetan, irizpide horiek immunoeskasiaren, **tratamendu aktiboko minbiziaren eta haurdunaldiaren talde kalteberei bakarrik iritsiko litzaizkieke**, bai eta patologia desorekatuak edo bi patologia edo gehiago duten pertsonei ere, eta, gutxienez, 2. arrisku-maila jakin batean.

8. Aldi baterako ezintasunaren tramitazioa

Lanpostua egokitzeko aukerarik ez badago, kutsatzea saihestuko duen babes egokirik ez badago edo arriskurik gabeko beste lanpostu batean birkokatzerik ez badago, prebentzio-zerbitzuaren osasun-arloak **txostena egin beharko du aldi baterako ezintasuna osasun-zerbitzu publikoaren aurrean egiaztatzeko**. Horri dagokionez, GSINen 2020ko apirilaren 15eko argibide-jarraibideek honako hau ezartzen dute:

- **Baja eta alta-agiriak lehen mailako arretako medikuek emango dituzte.** Nafarroan, ISPLNko Laneko Osasun Zerbitzuko Ikuskaritza Medikoa Atalak eskatuta.

- Kontingentzia **gaixotasun arrunta** izango da, baina GSINk dagokion barne-prozedura egingo du **lan-istripu bihurtzeko prestazio ekonomikoaren ondorioetarako**.

- Kalkulatutako iraupena **5 eta 30 egun natural** bitartekoa izango da, eta alarma egoerak iraun arte luzatu daiteke.

- Baja eta berrespen-agiriak **langilearen presentzia fisikorik gabe** eman ahal izango dira.

- Zaurgarritasun bereziagatiko aldi baterako ezintasun-prozesuak **isolamenduagatiko bajatzat hartuko dira**.

- Aldi baterako ezintasunaren prozesua hasi ondoren jakiten denean, **baja-parteak atzeraeraginez emango dira**.

- Oro har, **oinarri arautzailearen % 75** jasoko da prestazio ekonomiko gisa, eta enpresak gertakari profesionalen estaldura itunduta duen mutualitateak edo erakundeak ordainduko du.

- Enpresak **aldi baterako ezintasunagatiko osagarria** ordaintzea aplikatu beharreko hitzarmen kolektiboaren arabera baloratu beharko da.